

és első ülésén 25 egyetemi tanár és hallgatói igazolási ügyét tárgyalta. Az ülésen jelen voltak az egyetemi ifjúsági szabadszervezet képviselői, akiknek bevonásával tárgyalta a bizottság minden egyes igazolásra kitűzött személyt. A zárt ülésen megjelentek mindazok, akik az előzetes felhívás értelmében az igazolandók népelőlenes tevékenységéről tanuvalomást óhajtottak tenni. Azokat a személyeket, akik ellen semmilyen bejelentés nem érkezett, az igazoló bizottság igazolta. Azok ügyében, akik régebbi magatartása ellen panasz érkezett, a bizottság június 8-ra nyílt tárgyalást rendelt el, melyen megállapítja igazolhatóságukat.

Első értekezletén ugyancsak tárgyalta az egyetemi igazoló bizottság négy távollévő professzor ügyét is. Megállapították, hogy dr. Ferenczi István ny. r. tanár elszökéséig is aktív szélső jobboldali magatartást tanúsított, majd vezetője volt annak az akciónak, amely a szegedi egyetemi ifjúság Németországba költöztetését végrehajtotta. A lassan visszatérő elbeszélései szerint dr. Ferenczi Németországban mint a magyar egyetemi ifjúság vezetője működött, önszántából és meggyőződésből hajította végre a magyar ifjúság elhurcolását és kényszerítette a fiatal egyetemi hallgatókat arra, hogy az SS kötelékébe lépjenek. Dr. Kogutowicz Károly ny. tanár Szegeden vezetője volt a szélső jobboldali ifjúságnak, dr. Kramár Jenő ny. r. tanár lelkes híve volt a náci Németországnak és a népelőlenes magyar törvényeknek és nem csinált titkot abból, hogy a németek győzelmét várta. Dr. Kulcsár Ferenc ny. r. tanárt is népelőlenes magatartással vádolják a beérkezett jelentések és azért a szegedi egyetemi és főiskolai igazoló bizottság mind a négy tanárt állásától megfosztottnak jelentette ki és ügyüket átadta a Népbírósnak.

Az egyetemi igazoló bizottság nagy tempóban folytatja a további igazolásokat is, mert minél előbb meg akarja tisztítani azt a légkört, amelyben az egyetemi építő munka folyik.

Két népelőlenes bűnügyet az ügyészséghez küldött vissza a népbíróság

Uj vádiratot szerkesztenek dr. Temesváry László és Bösze László bűnügyében

(Szeged, június 4.) Két népelőlenes bűnügyet tárgyalt legutóbb a népbíróság Margitfa-tanácsa. Bösze László ismert szegedi üvegkereskedő volt az ügy első vádlottja. Bösze az ügyészség vádirata szerint zsidóüldözlet igényelt ki, zsidókat nem szolgált ki és egész magatartásában fasisztának mutatkozott. A tanúkihallgatások után a bíróság úgy látta, hogy az ügy nincs kellőleg előkészítve, ezért az aktákat visszaküldte az ügyészségnek új vádirat szerkesztése végett.

Dr. Temesváry László városi aljegyző volt a következő vádlott. Ügyét nagy érdeklődés mellett kezdte tárgyalni a népbíróság. A népbírószék azért emelt vádat ellene, mert közutódomásulag erősen jobboldali gondolkodású volt s mint ilyen, hivatali működésében származás és pártállás szerint megkülönböztetést tett a hozzáfutó ügyfelek között.

Temesváry védekezésében tagadta a terhére rótt népelőlenes bűncselekményeket és ezt igyekezett bizonyítani, hogy kifejezetten zsidóbarátként viselkedett. Feleltette, hogy amikor Budapesten menekült, ott menekültigazolványokat szerzett bujkáló zsidóknak. Székely népbíró megkérdezte tőle: „Mennyit?” A vádlott tiltakozott megvesztegethetősége ellen, mire a népbíró fejére olvasta, hogy egyizben fegyelmi is indult ellene a városnál vesztegelés gyanúja miatt.

Több tanu kihallgatása után a vád és a védelem bizonyításkiegészítési indítványt terjesztettek elő. A népbíróság, mivel a rendelkezésre álló és várható bizonyítási anyagból nem látta elbírálhatónak az ügyet, úgy határozott, hogy a per aktáit visszaküldi az ügyészségnek új vádirat készítése végett. Temesváry László előzetes letartóztatását 30 nappal meghosszabbították.

Malacokat adnék férfitiszvot vagy bársonyruhaanyagért vagy, bokszbőrt. Ördög, Tépel-u. 14.

Tiszfogatás a vasuti üzletvezetőségénél

A szegedi rendőrség letartóztatta dr. Szilágyi Ferenc üzletigazgatót, Uy Sándor főtanácsost és Tóth Gyula főfelügyelőt

(Szeged, június 4.) A szegedi államrendőrség politikai osztálya befejezte a nyomozást a szegedi vasuti üzletvezetőség területéről a hadműveletek következtében történt gördülő anyagok, értékek és készpénz Németországba való elviteléről tárgyában. A nyomozás adatai szerint a fentiekért felelősség terheli dr. Szilágyi Ferenc üzletigazgatót és Uy Sándor MÁV főtanácsost, a számosztály főnökét. Igaz, hogy a gördülőanyagok kiszállítása ügyében a vonalparancsnokság intézkedett, dr. Szilágyi Ferenc azonban az erre vonatkozó rendelkezéseket minden mérlegelés nélkül, vakon teljesítette. Teljesítette azért, mert németbarát volt és feltétlen bízott a német győzelemben. A gyűjtőpénztárban tárolt körülbelül egymillió pengő készpénz kivételét nem akadályozta meg, sőt annak becsomagolása és szállítása tekintetében intézkedéseket is tett.

Uy Sándor, mint a számosztály főnöke a gyűjtőpénztárban tárolt fenti összeg becsomagolására és elszállítására utasítást adott, annak ellenére,

hogy ennek jogtalan voltára figyelmeztették. E cselekedete által

a visszamaradt MÁV. személyzetet nyomorba döntötte, mert azok hónapokig nem kaptak fizetést és családjukkal együtt a legnagyobb nélkülözéseknek voltak kitéve.

Tóth Gyula és id. Klivényi Károly MÁV. főfelügyelő ellen az utóbbi években elkövetett népelőlenes cselekedetek miatt indult meg az eljárás, mert igazságtalan és tulzsigoru áthelyezésekkel és büntetésekkel az alkalmazottaknak erkölcsi és anyagi kárt okoztak. Tóth Gyula cselekedeteiben emellett politikum is bizonyítható.

Mindannyájukat előzetes letartóztatásuk fenntartása mellett átkísérték a Népbírószékre, kivéve id. Klivényi Károlyt, aki a becsatolt orvosi bizonyítvány szerint súlyos betegségben szenved, a főtárgyalásig rendőri felügyelet alá helyezték. A másik három népelőlenes bűnös a Népbírószéken várja a Népbírószék ítéletét.

Szögi nyilas államtitkár levele, mint terhelő bizonyíték Nyilasy Pál városi aljegyző népelőlenes bűnperében

Szögi nem tudja megérteni, hogy »Nyilasy Pál« nem menekült el Szegedről, noha nagy híve volt a hungarista mozgalomnak.

(Szeged, június 4.) A népbíróság Bösze-tanácsa nagy érdeklődés mellett kezdte meg szombatán dr. Nyilasy Pál városi aljegyző népelőlenes bűnügyének tárgyalását. A népbírószék három pontba foglalta a Nyilasy ellen felhozott vádakokat: 1. Közutódomásulag erősen jobboldali beállítottságú volt és belépett a nyilaspártba. 2. Zsidó származásúak tanuítványainak kiadását több alkalommal megtagadta. 3. Egy ízben Szálasi mellett tett nyilatkozatot.

Nyilasy Pál tagadta, hogy nyilas lett volna. Igaz ugyan — ismerte el —, hogy 1939-ben belépett a hungarista pártba, de csak négy hónapig volt tagja. Tavaly nyáron egy domaszéki tanyára költözött családjával a bombázások elől, ott várta be az oroszok bejövételét. Ha nyilas lett volna, módja lett volna elmenekülni. Ezt még akkor sem tette, amikor október 15-én Szálasi került uralomra, pedig megtehette volna, ha Szálasi híve, mert Domaszéken ekkor még színét sem látták orosz katonának. A tanuítványokra vonatkozóan megjegyezte, hogy azok kiadásáról Katona tanácsnok döntött és ő írta alá minden esetben.

Bösze tanácsvezető ismertette Weinert-Siró György és dr. Szánó Dénes budapesti hírlapírók, valamint Balaban Éva tanuítványainak esetét. A vádlott először kiadta a tanuítványokat, később a belügyminisztérium utasítására megsemmisítette, illetve visszavonta azokat.

Dr. Nával Dénes elmondotta tanuvalomásában, hogy mint budapesti ügyvéd többször járt Szegeden tanuítványok ügyében, így került ismeretségbe Nyilasyval. A városházán a Siró-féle tanuítvány esetében azt tanácsolták neki, használja ki a szabadságon levő Nyilasy távollétét, mert az aljegyző, mint jobboldali ember, nehézségeket támaszthat. Később Back Bernát tanuítványának kiadásánál akadékoskodott is Nyilasy. Egy anyakönyvi kivonat becsatolásához ragaszkodott, pedig erre nem is volt szükség. A kivonatot Bécsből kellett beszerezni. Ő nagy nehézségek árán megszerezte, olyan módon, hogy 10.000 márkát adott a bécsi gantleternek. Amikor lehozta Szegedre a kívánt p-

íratot, Nyilasy megcsinálta az előadományt, de Katona tanácsnok nem írta alá. A közigazgatási bíróság úgy döntött, hogy a tanuítványt ki kell adni, Nyilasy ismét elkészítette az előadományt, Katona megint nem írta alá. A hátsó szándék az volt, hogy megfosztassák Back Bernátot felsőházi tagságától, ami sikerült is. Tanuvalomása végezetül szenzációs bejelentést tett dr. Nával. Elmondotta, hogy az orosz csapatok szegedi bevonulása után a politikai rendőrségen olvasott egy levelet, amely kétségtelen bizonyítékot nyújt a vádlott nyilassága mellett. A levelet dr. Szögi Géza, Szeged nyilas képviselője intézte a Kaposvárra menekült dr. Katona István tanácsnokhoz, válaszképpen arra a levélre, amelyben Katona gratulált Szöginek államtitkári kinevezéséhez. A levélben Szögi sajnálkozik, hogy »Nyilasy Pál« Szegeden maradt s azt írja, nem tudja ezt megérteni, amikor Nyilasy olyan nagy híve volt a hungarista mozgalomnak. A levél akkor érkezett már Kaposvárra, amikor az oroszok oda is bevonultak. Innen visszaküldték Budapestre, majd Debrecenbe, az ideiglenes nemzeti kormány akkori székhelyére továbbították, mivel a börtökre rá volt nyomtatva, hogy küldje a miniszterelnökségi államtitkár. A levél dr. Balogh István államtitkár kezébe került, ő juttatta mint fontos dokumentumot a rendőrségre.

Szabados Ferenc, Grünér István, Steiner Tiborné, Skultéti Sándor, Klopfer Ernőné tanuvalomása után a népbíróság úgy döntött, hogy a tárgyalást elnapolja, mivel több tanu szabályszerű idézésre nem jelent meg. A június 21-én tartandó folytatódó tárgyaláson kihallgatják dr. Bakos Gézát, dr. Szűcs Istvánt, dr. Pap Róbertet, Beck Aladárt s megidézik dr. Valentiny minisztert, valamint dr. Balogh államtitkárt. A tárgyalás végén dr. Biró népbírószék beemelt a Szögi-féle levelet, amelyet a tanácsvezető felolvastott. Jézernitzky védő kérte Szögi Géza aláírásának szakértővel való megvizsgálását, mert szerinte az aláírás eltérő az eredetitől. A bíróság ezt is elrendelte s ezzel a tárgyalás véget ért.

Az egyetemi és főiskolai hallgatók szabadszervezetének nagygyűlése

(Szeged, június 4.) Az egyetemi és főiskolai hallgatókat összefogó egységes szabadszervezet az elmúlt héten tartotta első nagygyűlését a női klinikán.

A nagygyűlésen Blau Imre titkár ismertette az új szervezet létrehozását megelőző harcokat, kifejtve, hogy az egységes végső fokon csak azok gáncsolták akik mindkét táborban a szélsőségekhez, a tulzókhoz tartoztak. Mindkét oldal tulzóit azonban tettekkel és tényekkel kell meggyőzni véleményük helytelenségéről. Beszéde végén érdeklődésre és munkára buzdította a végre egymásra talált egyetemi ifjúságot.

A szabadszervezet titkáranak szavai után Koczka Sándor bölcsész hallgató, a szervezet elnöke szólt az ifjúsághoz. Vázolta a demokrácia és fasiszmus főbb jellemvonásait, majd ráért a középosztály és az értelmiség problémájára. Az elnök ezután a diákság gyakorlati kérdéseiről: igazolás, érdekvédelmi szervek, MaDisz-szel való kapcsolatról, stb. beszélt. Bejelentette a szociológiai, művészeti, természettudományi és sportszeminárium megindítását.

Balogh Lajos főiskolai hallgató felszólította az ifjúságot a parasztság megsegítésére irányuló nyári mezőmunkára. »Adnunk kell a közeledő sünket és kapjuk az egymásratalálást!« — mondotta.

Racz János jegyző az egyetemi ifjúság nagy fegyveréről, a sztrájkról beszélt és ezzel kapcsolatosan felhívta az ifjúságot a tanári testület megrostálására, a tanügyi reformba való beleszólásra és az egyetemi élet modernizálására.

Magos László alelnök javasolta, hogy a tanárok igazolása során vizsgálják meg tudományos működésüket is.

A nagygyűlés megbízta Laszallona Zoltánt, hogy hívja meg a szabadszervezet nevében előadás tartására Darvas Józsefet, a kiváló író.

A nagygyűlés az elnök zárószavával ért véget.

Párthírek

A Magyar Kommunista Párt kerületi szervezetei szokásos heti pártnapjaikat 6 héten is szedán 6 órakor tartják. Az előadók neveit és az előadások tárgyát holnap számunkban közöljük.

A Szociáldemokrata Párt belvárosi szervezete csütörtökön, 7-én délután 6 órakor pártnapot tart Csekonics-utca 4. sz. alatt.

A Szociáldemokrata Párt ujszegedi szervezete szedán, 6-án délután 6 órakor pártnapot tart Főfasor 17-18. alatt.

A Szociáldemokrata Párt szőregi szervezete csütörtökön délután 6 órakor pártnapot tart a Kasza-féle vendéglőben.

A Szociáldemokrata Ifjúsági Mozgalom belvárosi csoportja és az egyetemi hallgatók június 5-én, kedden este 7 órakor tartják szokásos összejövetelüket Csekonics-u. 4. sz. alatt, elad íjf. Kerényi Károly: A szociálmozgalmak története 1917-től napjainkig.

Szakszervezeti hírek

Hétfőn, június 4-én délután 6 órakor Szakszervezeti Bizottsági ülés a szakszervezeti székházban.

Kedden, június 5-én délután 5 órakor fodrászmunkások taggyűlése a székházban.

délután 4 órai kezdettel a fehérnemű- és vegytisztító mesterek taggyűlést tartanak a szakszervezeti székházban (Horthy M. utca 8).

Az Ideiglenes Nemzeti Kormány rendeleteinek

1., 2. és 3. füzet

kapható a Délmagyarország kiadóhivatalában és az újságos pavilonokban Ára 5.— pengő